

Curriculum Vitae Of Christos Tzikas

Associate Professor at the Department of Primary Education

Aristotle University of Thessaloniki (AUTH)

Hours of meeting: Monday 12.00' - 14.00'

Tuesday 12.00' - 14.00'

Date of Birth: 04 -12- 1953

Nationality: Greek

Address: office no 511 (tower of Pedagogy) Faculty of Education

Aristotle University of Thessaloniki, 54124 Thessaloniki Greece

Tel: ++30 2310-991222

Email: chtzikas@eled.auth.gr

Christos Tzikas is an Associate Professor at the Sector of Social and Cultural Studies of the Department of Primary Education, at Aristotle University of Thessaloniki.

His scientific object is: "History of Modern Education"

Educational Qualifications

1996: Ph.D. in Science of Education, Department of Primary Education, Aristotle University of Thessaloniki.

1991: M.A. in Pedagogy, Department of Philosophy, Education and Psychology, Faculty of Philosophy, Aristotle University of Thessaloniki.

1988: B.A., Department of Philosophy, Education and Psychology, Faculty of Philosophy, Aristotle University of Thessaloniki.

1973: B.A., Pedagogical Academy of Florina.

His research interests focus on Educational Reforms, Education of Teachers, History of Curriculum, the ideological role of Education, Education of Women, Portraits of Pedagogues and Local Education History.

Professional Experience and Employment history

He has been working in primary education from 1977 to 2001.

1977-1994 : teacher at Primary Schools of the prefectures of Kozani and Thessaloniki.

1994 -1996 : Director of the 104th Primary School of Thessaloniki

1997-1998: Director of the 3rd Primary School of Triandria (Thessaloniki)

1998-2001: Educational Advisor at the 13th Educational District of School Advisor (Municipality of Neapoli, Thessaloniki).

Since 2001 he is a member of the teaching staff in the Department of Primary Education , Aristotle University of Thessaloniki. His subject is “History of Modern Education” .

2013: Associate Professor at the Department of Primary Education, at Aristotle University of Thessaloniki.

2009: Assistant Professor (permanent) at the Department of Primary Education , at Aristotle University of Thessaloniki.

2005: Assistant Professor (temporary) at the Department of Primary Education, at Aristotle University of Thessaloniki.

2001: Lecturer at the Department of Primary Education, at Aristotle University of Thessaloniki.

Teaching Experience

During his tenure at the Department of Primary Education, he has taught the following courses:

a) At undergraduate level:

"History of Modern Education"

"History of Pedagogy "

" The education of teachers in the Greek state”

" Modern Greek Pedagogues»

" Teaching Practices in Modern Greek School"

"Social , philosophical and historical dimension of education"

" Sociology of Education"

b) At postgraduate level:

" Educational Policy"

c) At Institute “D. Glinos” of Department of Primary Education – AUTH (Undergraduate modules for Advanced Diploma in Education):

- “History of Modern Greek Education”.

- “Historical development of the role, importance and professional profile of teachers”.

- "History of Modern Greek Education and Organization and Administration of Education".

d) At The European Programme for Professional and Academic Upgrading of Teachers :

"History and Philosophy of Education"

"History of Modern Greek Education"

e) At the second regional training center of Thessaloniki :

" Educational Research "

" History of Modern Greek Education"

"Historical and Pedagogical Dimension of Preschool Education in Greece."

"Social conditions of educational reforms and their relationship to pedagogical theories and practices in Greek education."

Currently teaches :

A) At undergraduate level:

1) Compulsory modules:

a) "Social, Philosophical and Historical dimension of Education", (6hour course) 1st and 2nd semester (in collaboration with P. Pavlidis) .

b) "Sociology of Education", (3hour course) 1st and 2nd semester (in collaboration with P. Pavlidis).

2) Optional modules:

a) " History of Modern Greek Education", (3hour course) 3rd semester.

b) " Modern Greek Pedagogues" (3hour course) 6th semester.

B) At postgraduate level:

"Nation , Society and Education. Modern and Historical Dimensions " (3hour course) 1st semester (in collaboration with D. Charalambous).

Outline of the undergraduate courses

(A2) SOCIETAL, PHILOSOPHICAL AND HISTORICAL CONSIDERATION OF EDUCATION:

The course presents the development process and social role of pedagogic ideas and educational institutions, while also analysing the philosophical theories that have established the concept of education, through the ages and up until the modern age. The objective of the course is to cultivate a historical perception of the central socio-institutional and theoretical aspects of education.

The course deals with the following issues:

- The basic concepts of education. Analysis of the general principles of the social and philosophical view of education.
- Philosophical, pedagogical ideas and educational institutions of classical antiquity.
- The aim of education in the Christian worldview. Education in the Medieval West and Byzantium.
- Education and pedagogical views of the Renaissance. The humanist movement.
- The era of Reformation and Anti-Reformation.
- Pedagogical ideas in the age of Absolutism.
- Philosophical ideas and pedagogical assumptions of the Enlightenment.
- The meaning of education in classical German philosophy (Kant, Fichte, Hegel).
- Idealism and nationalism in education in the 19th century.
- Education and social emancipation in Marxist thought.

(A17) SOCIOLOGY OF EDUCATION:

The course aims to familiarize students with the basic concepts and theories of Sociology and Education. It examines the institution of education within the social totality and in its interactions with the spheres of economy, politics and ideology. The course outlines the ways in which social relations determine the character of education, the access to its various levels and the content of curricula. In addition, it is examined the specificity of the institution of education, its relative autonomy from other social institutions and the ways in which it influences them.

The course includes the following modules:

1. Introduction to Sociology (Comte, Spencer, Marx) and to Sociology of Education
2. The transition to industrial society and the genesis of the institution of education
3. National state and education
4. The school as an institution for social stability. The theory of Émile Durkheim
5. The Functionalist Theory of education
6. Education and economic development. The theory of Human Capital
7. Marxist theories of education. The Correspondence Theory
8. Education and Ideology
9. The New Sociology of Education
10. The Resistance Theory

(E 10) HISTORY OF MODERN GREEK EDUCATION:

The course “History of Modern Greek Education” constitutes a historical analysis of educational institutions in Greek society, from the era of Greek Enlightenment until the end of 20th century.

The course is organized so as the foundation of educational institutions, every educational level’s directions and learning content, the types of schools, the development and the spreading of schools’ net, to be examined and studied.

The role of education, social, pedagogical and ideological trends, political schemes and intellectualists (that represent these trends) are also examined.

Moreover, there are examined the educational changes in the passage of time and the relation of these changes to politics, to economic and social situation and to the development of Greek society.

Finally, there are examined the influences of European educational systems on Greek educational system.

(E 43) MODERN GREEK PEDAGOGUES

This course aims to bring the students in touch with Greek pedagogues' texts, in order to understand the thoughts of these pedagogues and the influences that were exerted on these pedagogues and to examine the role that they played in the formation of pedagogical ideas and of pedagogical institutions in Modern Greek state.

There are presented and analyzed the most representative texts of pedagogues from all the eras of Modern Greek education, from 18th to 20th century.

The students undertake projects, which are presented to the rest. They have to present the ideas and the action of pedagogues, after having studied some of their texts and after having examined the social and political situation that they lived and wrote in, the influence that they exerted and their general political and social action as intellectualists, in the context of Modern Greek state.

Research projects

a) Participation in the project: «Προσέγγιση ιστορικών πηγών και ταξινόμηση αρχαιακού υλικού για την ολοκλήρωση του Ι.Α.Ν.Ε [Ιστορικό Αρχείο Νεοελληνικής Εκπαίδευσης]». Sept 27 – Dec 10, 1993.

Object of teaching: Approach of historical sources by the graduates of the Faculty of Philosophy

b) Member of the scientific committee of the research: «Η διάσταση του φύλου στη δόμηση της ταυτότητας των εκπαιδευτικών και το προφίλ των γυναικών εκπαιδευτικών κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα», **στα πλαίσια του προγράμματος Ε.Π.Ε. Α. Ε. Κ. ΙΙ, ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ», Aristotle University of Thessaloniki 2004 - 2007.**

Scientific director: S. Ziogou – Karastergiou, professor

b) Scientific director of the research: «Η κοινωνική θέση, η εκπαίδευση και ο ρόλος των γυναικών εκπαιδευτικών στα Βαλκάνια κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα (με έμφαση στην Ελλάδα, Βουλγαρία και Τουρκία): μακροαίωνα βαλκανική συνεργασία – προοπτικές για το μέλλον» **στα πλαίσια του προγράμματος Ε.Π.Ε. Α.Ε. Κ. ΙΙ, - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ», Aristotle University of Thessaloniki 2005-2008.**

Research and Academic Activities – Publications

DISSERTATION

1 - Τζήκας, Χ., (1996) *Το Βασιλικό Διδασκαλείο 1834 - 1864, Διδακτορική διατριβή στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη (481 σελίδες).*

BOOK EDITIONS

Apart from his Ph.D, Christos Tzikas wrote, alone or in cooperation, eight books. Moreover, he was an editor in three books and prefaced two books:

2 - Ανδρέου, Α. - Τζήκας, Χ., (1988) *Προγράμματα του Δημοτικού Σχολείου, Αναλυτικά και Ωρολόγια, Βιβλιογραφία - Αρθρογραφία για τα προγράμματα του Δημοτικού Σχολείου. Έκδοση Α.Π.Θ. – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τεκμηρίωση II, Θεσσαλονίκη (255 σελίδες).*

3 - Μπουζάκης, Σ. - Τζήκας, Χ., (1996, Β' έκδοση 2002) *Η κατάρτιση των Δασκάλων - Διδασκαλισσών και των Νηπιαγωγών στην Ελλάδα, Τόμ. Α', Η περίοδος των Διδασκαλείων 1834-1933, Τεκμήρια Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg (682 σελίδες).*

4 - Μπουζάκης, Σ. - Τζήκας, Χ. - Ανθόπουλος, Κ., (1998, Β' έκδοση 2002) *Η κατάρτιση των Δασκάλων - Διδασκαλισσών και των Νηπιαγωγών στην Ελλάδα, Τόμ. Β', Η περίοδος των Παιδαγωγικών Ακαδημιών 1933-1990, Τεκμήρια – Μελέτες Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg (656 σελίδες).*

5 - Τζήκας, Χ., (1999) *Ι. Π. Κοκκώνης. Ο ρόλος του στη θεμελίωση και τα πρώτα βήματα της Δημοτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Τεκμήρια – Μελέτες Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg (295 σελίδες).*

6 - Μπουζάκης, Σ. - Τζήκας, Χ. - Ανθόπουλος, Κ., (2000) *Η επιμόρφωση και η μετεκπαίδευση των Δασκάλων - Διδασκαλισσών και Νηπιαγωγών στο νεοελληνικό κράτος, Τεκμήρια - Μελέτες Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg (788 σελίδες).*

7 - Γρόλλιος, Γ. – Τζήκας, Χ. (2002) *Ηγεμονία, Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πολιτική. Το Επιστημονικόν Βήμα του Διδασκάλου (1953-1967), Αθήνα: Μεταίχμιο (272 σελίδες).*

8 – Τζήκας, Χ. - Μπουζάκης, Σ., (2012) *Ιστορία της Οργάνωσης και Διοίκησης της Γενικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Τομ. Α' 1833-1914, Αθήνα: Gutenberg (500 σελίδες) Υπό έκδοση (Βεβαίωση αποδοχής).*

- 9 - Τζήκας, Χ., (2006) (Πρόλογος - Επιμέλεια), *Ζητήματα Ιστορίας και Ιστοριογραφίας της Εκπαίδευσης*, Πρακτικά Επιστημονικής Δημερίδας, **Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο (278 σελίδες)**.
- 10 - Τζήκας Χ., (2009) (Αντί προλόγου - Επιμέλεια), *Τοπική εκπαιδευτική Ιστορία: Δάσκαλοι και δασκάλες μιλούν για την ιστορία των σχολείων τους*. Πρακτικά Συνεδρίου, **Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο (271 σελίδες)**.
- 11 – Τζήκας, Χ., (2010) Πρόλογος στο: Χανουμίδης, Λ. - Λασπιάς, Α. - Χατζηαγοράκης, Δ. - Αλαχούζου, Μ., *Η εκπαίδευση στην Πεντάπολη Σερρών, Σέρρες*.
- 12 – Τζήκας, Χ., (2010) Πρόλογος, στο: Μούρτζης Γεώργιος, *Η βασική εκπαίδευση στο Αίγιο (1895-1913)*, Εκδότης Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας, Πάτρα.
- 13 -Ανδρέου, Α. - Τζήκας, Χ., (1988) *Βιβλιογραφία – Αρθρογραφία για τη μόρφωση - επιμόρφωση του δασκάλου και της δασκάλας*. Έκδοση Α.Π.Θ. – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τεκμηρίωση Ι, **Θεσσαλονίκη (61 σελίδες)**.
- 14 - Ανδρέου, Α., (Επιμέλεια: Τζήκας, Χ.,) (1990) *Γεώργιος Χασιώτης, Η παρ’ ημίν δημοτική παιδείσις από αλώσεως Κων/πόλεως μέχρι σήμερον*, Έκδοση Α.Π.Θ. - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τεκμηρίωση ΙΙΙ, **Θεσσαλονίκη (104 σελίδες)**.

JOURNAL PUBLICATIONS AND BOOK CHAPTERS

He also wrote, alone or in collaboration, eight journal articles, eight articles in edited volumes and 23 articles edited in conference proceedings:

- 15 - Ανδρέου, Α., -Τζήκας, Χ., (1991) Το μαθητικό έντυπο, Εισαγωγή –Καταγραφή, **Δεκαπενθήμερη επιθεώρηση του βιβλίου ΔΙΑΒΑΖΩ. Αριθ. 268, 24 Ιουλίου, (σσ. 48-75)**.
- 16 - Ζιώγου, Σ. - Leiss, W. - Τζήκας, Χ., (1995) «Η θεμελίωση της Δημοτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Φως στις πρώτες προσπάθειες εφαρμογής της νομοθεσίας για τα Δημοτικά Σχολεία (1834-1835)», στο: Α. Π. Θ. *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής, Περίοδος Γ΄ Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Τόμος Α΄ Θεσσαλονίκη 1989-1995 (σσ. 111-175)*.
- 17 -Τζήκας, Χ., (1997) «Οι επιστήμες της αγωγής στην Ελλάδα» στο *ΚΑΝΩΝ, Το παρόν των επιστημών στην Ελλάδα*. Έκδοση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, **Θεσσαλονίκη, Τόμ. 3^{ος}, (σσ. 41-56)**.

- 18 -Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ., (2001) «Θέσεις και αντιθέσεις για την αξιολόγηση στο επιστημικό Βήμα του Δασκάλου», στο: Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) *Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου*, Αθήνα: Μεταίχμιο (σφ. 137-145).
- 19 -Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ., (2001) Η συμβολή του Κ. Καλαντζή στη μελέτη της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης, *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης τχ. 57* (σφ. 48 -60).
- 19α - Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ., (2002), [Η ίδια με την προηγούμενη εργασία] με τον τίτλο: «Η συμβολή του Κ. Καλαντζή στη μελέτη της Ιστορίας της Ελληνικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικής» στο: Καλαντζής, Κ. *Η Παιδεία εν Ελλάδι*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (σφ. 7-37)
- 20 - Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ. (2002) «Η ερευνητική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στα επιστημονικά περιοδικά των ομοσπονδιών τους» στο: Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) *Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής*, Αθήνα: Μεταίχμιο (σφ. 186-194).
- 21 - Γρόλλιος, Γ. - Λιάμπας, Τ. - Τζήκας, Χ. (2002) «Ορισμένα ζητήματα σχετικά με την ιστορία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού» στο: Κάτσικας, Χ. - Καββαδίας, Γ. (επιμ.) *Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση. Ποιος, ποιον και γιατί*, Αθήνα: Σαββάλας (σφ. 113-135).
- 22 - Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ. (2003) «Οι απόψεις της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας για τη μόρφωση των δασκάλων 1947-1957», στα *Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου: Η Παιδεία στην Αυγή του 21^{ου} Αιώνα. Ιστορικό - Συγκριτικές Προσεγγίσεις*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών – Π. Τ. Δ. Ε. (22 σελίδες).
- 22α. – [Η ίδια με την προηγούμενη εργασία] στα (επιλεκτικά) τυπωμένα *Πρακτικά του συνεδρίου με τον τίτλο: Σήφης Μπουζάκης (επιμ.) (2004) Ιστορικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης*. Πρακτικά 2^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου ιστορίας της εκπαίδευσης, Πάτρα 4-6 Οκτωβρίου 2002, Αθήνα: Gutenberg, (σφ. 61- 76).
- 23 - Τζήκας, Χ., (2003) «Ο Χαρίσιος Παπαμάρκου και η εκπαίδευση των δασκάλων στο νεοελληνικό κράτος» στο: Δήμος Βελβεντού, *Ο Παιδαγωγός Χαρίσιος Παπαμάρκου (1844 – 1906)* Πρακτικά Επιστημονικής Διημερίδας, Βελβεντό (σφ. 77 - 100).
- 24 - Γρόλλιος, Γ. - Τζήκας, Χ. (2004) «Τα καινοτόμα στοιχεία του προγράμματος του 1956» στο: Μπαγάκης, Γ. (επιμ.), *Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα*, Αθήνα: Μεταίχμιο (σφ. 148 - 154).

- 25 - **Τζήκας, Χ., - Σταμούλη, Κ., (2004)** «Η εκπαίδευση στην Εράτυνα. Η περίπτωση του Σχολείου Θηλέων 1913-1924» **στο: Ιστορία και περιεχόμενο της Εκπαίδευσης Πρακτικά Συνεδρίου (Κοζάνη 24-25 Οκτωβρίου 2003), Αθήνα: Ατραπός (σσ. 163 - 180).**
- 26 - **Τζήκας, Χ., (2005)** Οι απόψεις για τη μόρφωση των δασκάλων κατά τη μεταρρύθμιση του 1929, *Τα Εκπαιδευτικά, τχ. 75-76, Ιανουάριος - Ιούνιος, (σσ. 148 - 163).*
- 26α - **Τζήκας, Χ., (2007)** «Η συζήτηση για τις σχολές μόρφωσης των δασκάλων στη συγκυρία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1929» **στο: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» Η εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Ελευθερίου Βενιζέλου, Πρακτικά Συνεδρίου 22-24 Ιανουαρίου 2004, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (σσ. 421- 438).**
- 27 - **Τζήκας, Χ., (2005)** «Λόγος και αντίλογος για τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας από μετάφραση στη Μέση Εκπαίδευση (1957-1967)» **στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης, Πάτρα, Πανεπιστήμιο Πατρών - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (13 σελίδες).**
- 28 - **Τζήκας, Χ., (2005)** «Ο ιδεολογικός έλεγχος των εκπαιδευτικών στο μεσοπόλεμο: Από τη δημοκρατία του Βενιζέλου στη δικτατορία του Μεταξά», **στο: Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου με θέμα: «Η ελληνική παιδεία από τον 18^ο ως τον 20^ο αιώνα - Ερευνητικές συνιστώσες», Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή, Φλώρινα (σσ. 239 - 256).**
- 29 - **Τζήκας, Χ., (2006)** «Ν. Εξαρχόπουλος και Δ. Γληνός. Η πρώτη δημόσια αντιπαράθεση με αφορμή τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1913», **στο: Χρήστος, Τζήκας, (Πρόλογος - Επιμέλεια), Ζητήματα Ιστορίας και Ιστοριογραφίας της Εκπαίδευσης, Πρακτικά Επιστημονικής Διημερίδας, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο (σσ. 185 - 228).**
- 30 - **Τζήκας, Χ., (2007)** «Απόπειρες μεταρρύθμισης της ανώτατης εκπαίδευσης: η περίπτωση των νομοσχεδίων του Α. Ευταξία (1899)», **στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 4^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης, Με θέμα Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Πάτρα, 6-8 Οκτ. 2006, Πανεπιστήμιο Πατρών - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.**
- 30α - **Τζήκας, Χ., (2008)** [Η ίδια με την προηγούμενη εργασία] στα (επιλεκτικά) τυπωμένα **Πρακτικά** του συνεδρίου με τίτλο: **Σήφης Μπουζάκης (επιμ.), (2007) Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Πρακτικά 4^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου ιστορίας της εκπαίδευσης, Πάτρα 6-8 Οκτωβρίου 2006, (Αθήνα: Gutenberg), (σσ. 365 - 387).**
- 31 - **Τζήκας, Χ., (2007)** «Οι κοινωνικές προϋποθέσεις των εκπαιδευτικών αλλαγών: Η περίπτωση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα 1878-1880» **στα Πρακτικά**

(ηλεκτρονική μορφή) του Συνεδρίου της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (επιμ. Γεώργιος Δ. Καψάλης - Απόστολος Ν. Κατσιώκης), με θέμα: «*Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας*», Ιωάννινα, 17-20 Μαΐου 2007, (σσ. 121-132).

- 32 - Τζήκας, Χ. - Χάνη - Μωυσιάδου, Β. - Αραμπατζή, Θ., (2007) «Το επάγγελμα της δασκάλας στα Βαλκάνια (Ελλάδα, Βουλγαρία και Τουρκία) κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα» στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του Συνεδρίου της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (επιμ. Γεώργιος Δ. Καψάλης - Απόστολος Ν. Κατσιώκης), με θέμα: «*Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας*», Ιωάννινα, 17-20 Μαΐου 2007, (σσ. 132 – 142).
- 33 - Τζήκας, Χ., (2007) «Επαγγελματικές Οργανώσεις Εκπαιδευτικών», *Λήμμα στο: Λεξικό της Παιδαγωγικής* (επιμ. Παναγιώτη Δ. Ξωχέλλη) Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης (σσ. 272-276).
- 34 - Τζήκας Χ. - Τζιντζίδης Α. - Δασκάλου Γ., (2010) «Η βουλγαρική κατοχή (1941-1944) και οι Έλληνες εκπαιδευτικοί της περιοχής των Σερρών», στο: Γεωργιάδης, Ν. - Σαραφίδου, Κ. - Δεμίρογλου, Π. (επιμ) *Ο εκπαιδευτικός και το έργο του. Παρελθόν, Παρόν Μέλλον*, Πρακτικά του 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου που οργάνωσε η Εταιρεία Επιστημών της Αγωγής Δράμας, Δράμα 17-19 Οκτωβρίου 2008, τομ. Α' σσ. 144-159.
- 35 - Τζήκας, Χ., (2008) «Η εκπαίδευση και η κοινωνική θέση των γυναικών εκπαιδευτικών στα Βαλκάνια από το 19^ο αιώνα στο μεσοπόλεμο», στο: Πρακτικά Συνεδρίου ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ *Από την Εφηβεία στην Ενήλικη Ζωή*, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2008, (σσ. 206-221).
- 36 - Τζήκας Χ., (2009) «Από τη θετικιστική ιστορία στην τοπική ιστορία και τη μικροϊστορία» στο: Τζήκας, Χ., (Πρόλογος - Επιμέλεια) *Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία: δάσκαλοι και δασκάλες μιλούν για την ιστορία των σχολείων τους*, πρακτικά Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, (σσ. 11-26).
- E37 - Τζήκας, Χ., (2009) «Χρηματοδότηση της εκπαίδευσης και πρόσβαση στο σχολείο: ένα παράδειγμα από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση του 19^{ου} αιώνα» στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 5^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης με θέμα: *Εκπαίδευση και Κοινωνική Δικαιοσύνη*, Πάτρα, Πανεπιστήμιο Πατρών – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/section=985&language=el_gr, (17 σελίδες).
- E37α- Τζήκας, Χ., (2010 -2011) [Η προηγούμενη εργασία] «Χρηματοδότηση της εκπαίδευσης και πρόσβαση στο σχολείο: ένα παράδειγμα από την πρωτοβάθμια

εκπαίδευση του 19^{ου} αιώνα» στο περιοδικό *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τεύχ, 96, Νοέμβριος- Δεκέμβριος 2010 -Ιανουάριος 2011, (σσ. 23 – 31).

- E38-** Τζήκας, Χ., (2010) «**Η συμβολή της γυναίκας εκπαιδευτικού στη χειραφέτηση των γυναικών. Όψεις της επαγγελματικής και κοινωνικής δράσης της από το 19^ο αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο**», στο: Ζιώγου - Καραστεργίου, Σ. (επιμ.) *Γυναίκες στην ιστορία των Βαλκανίων, Ιστορίες ζωής γυναικών εκπαιδευτικών*, [πρακτικά Συνεδρίου], Θεσσαλονίκη: Βάνιας, (σσ. 437-467).
- E39** - Τζήκας Χ., (2010) «**Η εκπαίδευση στην Πεντάπολη Σερρών**» Απομαγνητοφωνημένη ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου των: Χανουμίδα, Λ. - Λασπά, Α. - Χατζηαγοράκη, Δ. - Αλαχούζου, Μ., *Η εκπαίδευση στην Πεντάπολη Σερρών*, στις 12 Ιουλίου 2010, εφημ. *Σερραϊκόν Θάρρος*, Σάββατο / Κυριακή 24/25 Ιουλίου 2010.
- E40-** Τζήκας, Χ., (2011) «**Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1976**», περιοδικό *Δελτίο*, Δελτίο εκπαιδευτικού προβληματισμού και επικοινωνίας, τεύχ. 46, Άνοιξη - Καλοκαίρι 2011, Αθήνα: Σχολή Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, (σσ. 5-8).
- E41-** Τζήκας, Χ., (2011) «**Η εκπαίδευση στην οθωνική περίοδο (1833-1862)**», στο: Μπουζάκης, Σ., (Επιμέλεια) *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Όψεις και απόψεις*, τομ. Β΄ Αθήνα: Gutenberg, (σσ. 117-136).
- E42-** Τζήκας, Χ., (2011) «**Ιστορία της οργάνωσης και Διοίκησης της Γενικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1834-2000)**», στο: Μπουζάκης, Σ., (Επιμέλεια) *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Όψεις και απόψεις*, τομ. Β΄ Αθήνα: Gutenberg, (σσ. 709-734).
- E43-** Τζήκας, Χ., (2011) «**Η μόρφωση των δασκάλων, των διδασκαλισσών και των νηπιαγωγών στο ελληνικό κράτος κατά την περίοδο των διδασκαλείων (1834-1933)**», στο: Μπουζάκης, Σ., (Επιμέλεια) *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Όψεις και απόψεις*, τομ. Β΄ Αθήνα: Gutenberg, (σσ. 787-836).
- E44-** Τζήκας, Χ., (2012) «**Ο επιμορφωτικός ρόλος των επιθεωρητών της εκπαίδευσης και τα εκπαιδευτικά συνέδρια του 1932**». Υπό δημοσίευση, στα πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το ΙΑΝΕ (Ιστορικό Αρχείο Νεοελληνικής Εκπαίδευσης) – Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ. - και του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης, με θέμα: *Προσωπογραφίες Εκπαιδευτικών και Ευεργετών των Σχολείων της Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη, 16 -17 Οκτωβρίου 2009. (Βεβαίωση αποδοχής).
- E45-** Τζήκας, Χ., (2012) «**Ο Ζήσης Ζαμάνης και η γλωσσική μεταρρύθμιση 1917-1920**», στα πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 6^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης με διεθνή συμμετοχή. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και

Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: **Ελληνική Γλώσσα και Εκπαίδευση**, Πάτρα, 30 Σεπτεμβρίου – 1-2 Οκτωβρίου 2011 (σσ. 324-337).

E46- Τζήκας, Χ. - Χατζημίχου Κ., (2012) «**Η κατάργηση του διδασκαλείου Θεσσαλίας**». Υπό δημοσίευση, στα πρακτικά του 7^{ου} Συνεδρίου Λαρισαϊκών Σπουδών, του Δήμου Λαρισαίων και του Ομίλου Φίλων της Θεσσαλικής Ιστορίας με θέμα: **Η Λάρισα από την απελευθέρωσή της (1881) μέχρι το 1940**, Λάρισα 22 Οκτωβρίου 2011. (Βεβαίωση αποδοχής).

E47- Τζήκας, Χ. - Κορομπόκης, Δ., (2012) «**Εκπαιδευτική πολιτική και ερμηνευτικά όρια. Μια θεωρητική – μεθοδολογική διερεύνηση μέσα από την εξέταση της εξέλιξης της μέσης εκπαίδευσης στην μεταπολεμική Ελλάδα**», στο περιοδικό **Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης**, Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.), τεύχ. 10, 2012, (σσ. 5-38).

E48 - Τζήκας, Χ. - Χριστίδης Π., (2012) «Η συζήτηση για την εκπαίδευση στην Εθνική Συνέλευση το 1864: Κρατική ή δημοτική η εκπαίδευση του λαού;» στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της **Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος**, «**Εργαστήριο Διδακτικής και Σχολικής Παιδαγωγικής**» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2-4 Νοεμβρίου 2012. Ηhttp:// ....

E49 - Τζήκας, Χ., (2013) «Ο βουλευτής Πέλλας Γρ. Π. Τηλικίδης: παράμετροι της κοινοβουλευτικής δράσης, του συγγραφικού έργου και των εκπαιδευτικών του απόψεων». (Υπό δημοσίευση στα Πρακτικά του Συνεδρίου «**Η Εκπαίδευση στην περιοχή της Πέλλας (19ος – μέσα 20ου αι.)**», Περιφερειακή Δ/νση Π. & Δ. Εκπ/σης Κ. Μακεδονίας, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πέλλας, Έδεσσα, 17-18 Νοεμβρίου 2012).

E50- Τζήκας, Χ. – Χαραλάμπους, Δ., (2013) «**Εκπαιδευτικές ιστοριοδιφικές αναζητήσεις των Ελλήνων το 19^ο αιώνα: από την αφετηρία του Διαφωτισμού στην υπηρεσία της αδιάσπαστης συνέχειας του έθνους**» (Υπό δημοσίευση στα Πρακτικά του Επιστημονικού Διημέρου με θέμα: **Ιστοριογραφία της Ελληνικής Εκπαίδευσης Επανεκτιμήσεις και Προοπτικές**. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.), Ρέθυμνο, 2-3 Νοεμβρίου 2012.

E51- (2013) “The social conditions of educational changes. The case of primary education in Greece 1878-1880”. (Υπό δημοσίευση στο ηλεκτρονικό περιοδικό: *MENON: Journal of*

Citations

Αβδάλη, Αθανασία, (1999) *Η ανάγνωση στα Ελληνικά αλληλοδιδασκτικά σχολεία: Οι πίνακες του Κλεόβουλου (1819) και οι πίνακες των Παρισίων (1830)*, (Αθήνα: Gutenberg) [στις εργασίες 1 και 5].

Αθανασιάδης, Χ., (2004) «Εισαγωγή» στο **Αθανασιάδης, Χ. (επιμ.) Δημαράς Α. (εποπτεία)** *Ελληνικά Παιδαγωγικά Περιοδικά 1831- 1991*, Αθήνα, Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας [στις εργασίες 5 και 7].

Alexiadu, Nafsika, (1992) *The National Curriculum, A Comparative Study as between England and Greece with Particular Focus on History and Geography*, (Thessaloniki: Sakkula) [στην εργασία 2].

Αντωνίου, Δαυίδ, (1998) *Νεόφυτος Νικητόπουλος (1795-1846) Πορεία ζωής ενός Δημητσανίτη δασκάλου ανάμεσα στην ελπίδα και την πραγματικότητα*, (Αθήνα) [στην εργασία 5].

Αντωνίου, Δαυίδ, (2008) *Διαδρομές και στάσεις στη νεοελληνική εκπαίδευση, 19^{ος} – 20^{ος} αι.* (Πρόλογος Α. Δημαράς). (Αθήνα: Μεταίμιο) [στις εργασίες 1, 3, 4, 5, και 6].

Αντωνίου, Χ., (2002) *Η εκπαίδευση των Ελλήνων Δασκάλων (1828-2000)*, (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα) [στις εργασίες 1, 3, 4 και 5].

Αντωνίου, Χ., (2007) «Διδασκαλεία (για βασική εκπαίδευση εκπαιδευτικών)», **Λήμμα στο: Ξωχέλλη Π. Δ. (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής (Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη)** [στην εργασία 3].

Αντωνίου, Χ., (2007) «Παιδαγωγικές Ακαδημίες», **Λήμμα στο: Ξωχέλλη Π. Δ. (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής (Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη)** [στην εργασία 4].

Βουλή των Ελλήνων, (2002), *Η εκπαίδευση κατά την ελληνική επανάσταση 1821-1827*, Τεκμηριωτικά κείμενα, τομ. Α΄, Β΄, Έρευνα – παρουσίαση: **Δαυίδ Αντωνίου**, Αθήνα [στην εργασία 5].

Γεωργούλα Αντωνία (2011) *Η τήρηση της υποχρέωσης και του δικαιώματος των παιδιών στην εκπαίδευση, με έμφαση στις περιπτώσεις των ομάδων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό στην Ελλάδα και στην Αγγλία*, **Διδακτορική Διατριβή στο**

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγική Σχολή, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. [στις εργασίες 1 και 2]

Γούναρης, Β., (2007) *Τα Βαλκάνια των Ελλήνων. Από το διαφωτισμό έως τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο)* [στην εργασία 5]

Δημαράς, Α., (2003) «Εκπαίδευση 1830 - 1871, Η διαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος» **στο: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού**, τόμος 4^{ος} 1833-1871, **(Αθήνα: Εφημ. τα Νέα - Ελληνικά Γράμματα)** [στην εργασία 5].

Δημαράς, Α., (2003) «Η εκπαίδευση 1871-1909, Ελληνικές πραγματικότητες και Μεταρρυθμίσεις», **στο: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού**, τόμος 5^{ος}, 1871-1909, **(Αθήνα: Εφημ. τα Νέα – Ελληνικά Γράμματα)** [στην εργασία 3].

Δημαράς Α., (2003) «Εκπαίδευση 1922-1940. Οι νέες βενιζελικές μεταρρυθμίσεις» **στο: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού**, τόμος 7^{ος}, 1949-1974, **(Αθήνα: Εφημ. τα Νέα – Ελληνικά Γράμματα)** [στην εργασία 6].

Δημαράς, Α., (2003) «Η σχολική Εκπαίδευση (1949-1974)», **στο: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού**, τόμος 9^{ος}, 1949-1974, **(Αθήνα: Εφημ. τα Νέα – Ελληνικά Γράμματα)** [στην εργασία 6].

Δημαράς, Α., (Εποπτεία) (2004) *Ελληνικά Παιδαγωγικά Περιοδικά 1831-1991. Βιβλιογραφία 1831-1974, (Αθήνα: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας)* [στην εργασία 5].

Δημαράς, Α., (2004) «Η συγκριτική προσέγγιση στη Ιστορία της Εκπαίδευσης» **στο: Μπουζάκης, Σ., (επιμ.) Ιστορικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης, Πρακτικά του 2^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης, (Αθήνα: Gutenberg)** [στην εργασία 6].

Δημαράς Α., (2004) «Η ιστοριογραφία της νεοελληνικής εκπαίδευσης: απαρχές και θεσμοθέτηση (1821-1967)» **στο: Κιτρομηλίδης, Π. - Σκλαβενίτης, Τ., (επιμ.) Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1832 – 2002, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, τομ. Α΄, Αθήνα** [στις εργασίες 3 και 6].

Δημαράς Α., (2013) *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Το «ανακοπτόμενο άλμα». Τάσεις και αντιστάσεις στην Ελληνική Εκπαίδευση 1833-2000 (επιμ. Βάσω Βασιλού – Παπαγεωργίου)* **Αθήνα: Μεταίχμιο** [στις εργασίες 1, 3, 4, 5, 6 και 26α].

Δούκας Τρ., (2008) *Η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια γενική και επαγγελματική εκπαίδευση την περίοδο της δικτατορίας (1967-1974): Τεκταινόμενα, πολιτικές και φορείς δράσης, Διδακτορική Διατριβή στο Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πάτρα* [στις εργασίες 2, 4, και 6].

Ζαχαράκης, Ν., (2009) *Η βασική εκπαίδευση στο Δήμο ερμούπολης: Τα δημοσυντήρητα αλληλοδιδασκτικά σχολεία (1829-1862), Διδακτορική Διατριβή στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Ιωάννινα*, [στην εργασία 5].

Ζιώγου, Σ. - Χασεκίδου, Θ., - Φούκας, Β., (2005) *Παιδαγωγικά περιοδικά στην Ελλάδα κατά το 19^ο αιώνα. Παρουσίαση και περιεχόμενα, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη* [στην εργασία 5].

Ζιώγου – Καραστεργίου, Σ., (2005) «Η διάσταση του φύλου στη δόμηση της ταυτότητας των εκπαιδευτικών και το προφίλ των γυναικών εκπαιδευτικών κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα: ειδολογικές και μεθοδολογικές συνιστώσες», **στο: Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου με θέμα: «Η ελληνική παιδεία από τον 18^ο ως τον 20^ο αιώνα - Ερευνητικές συνιστώσες», Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή, Φλώρινα** [στις εργασίες 4, 6 και 7].

Ζιώγου – Καραστεργίου, Σ. - Φούκας, Β., (2007) «Ταυτότητες εκπαιδευτικών (ανδρών και γυναικών) από το 19^ο αιώνα ως το μεσοπόλεμο: Αναλύοντας αυτοβιογραφικά και λογοτεχνικά κείμενα» **στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή, επιμ. Καψάλης, Γ. – Κατσικής Α.) του Συνεδρίου: Η πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι Προκλήσεις της Εποχής μας, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Σχολή Επιστημών Αγωγής** [στην εργασία 7].

Ζιώγου – Καραστεργίου, Σ., (2007) «Αλληλοδιδασκτική μέθοδος», **Λήμμα στο: Ξωχέλλη Π. Δ. (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής (Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη)** [στην εργασία 5].

Ηλιάδου- Τάχου Σ., (2006) *Η εκπαιδευτική πολιτική του ελληνικού κράτους στη Μακεδονία στο πλαίσιο του Μακεδονικού ζητήματος, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 3].

Ιωαννίδου - Κουτσελίνη, Μαίρη (2004) «Τα Αναλυτικά Προγράμματα της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου 1959-1993) και οι κοινωνικο-πολιτικές τους διαστάσεις», **στο: Μπουζάκης, Σ., (επιμ.) Ιστορικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης, Πρακτικά του 2^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης, (Αθήνα: Gutenberg)** [στην εργασία 4].

- Κανδήρου Γλυκερία, (2012)** *Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η ζωή και η δράση του Θ. Κάστανου με επίκεντρο την εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα [Διδακτορική Διατριβή] Π.Τ.Δ.Ε – Α. Π. Θ.* [στις εργασίες αρ. 5, 7, 23, 26α, 27, 32].
- Καρακατσάνη Δέσποινα, (2012)** *Εκπαιδευτική θεωρία και διδακτική πράξη στη μεταπολεμική Ελλάδα. Μια κοινωνική ιστορία της διδασκαλίας και του διδασκαλικού επαγγέλματος, (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο).* [στις εργασίες 3, 9 και 10].
- Καραφύλλης, Αθανάσιος, (2002)** *Νεοελληνική Εκπαίδευση, Δύο αιώνες μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, (Αθήνα: Κριτική)* [στις εργασίες 3 και 4].
- Καραφύλλης, Αθανάσιος, (2011)** *ΝΗ μόρφωση των δασκάλων και των δασκαλισσών κατά την περίοδο των Παιδαγωγικών Ακαδημιών (1933- 1990), στο: Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Όψεις και απόψεις, Τ. Β΄ (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 4].
- Κασβίκης, Κώστας, (2005)** «Κάτω από τη σκιά του ένδοξου ελληνικού παρελθόντος: η αρχαιολογική γνώση ως μορφωτικό αγαθό στον 19^ο και 20^ο αιώνα», *στο: Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου με θέμα: «Η ελληνική παιδεία από τον 18^ο ως τον 20^ο αιώνα - Ερευνητικές συνιστώσες», Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή, Φλώρινα.* [στην εργασία 5].
- Κάτσικας Χ., - Θεριανός, Κ., (2004)** *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης (Αθήνα: Σαββάλας)* [στην εργασία 7].
- Καψάλης, Α., - Χαραλάμπους, Δ., (1995)** *Σχολικά εγχειρίδια, Θεσμική εξέλιξη και Σύγχρονη προβληματική (Αθήνα: Έκφραση)* [στην εργασία 5].
- Κιμουρτζής, Π., (2010)** «Εισαγωγή» *στο: Green Andy, Εκπαίδευση και συγκρότηση του κράτους: Η ανάπτυξη των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Αγγλία, στη Γαλλία και στις ΗΠΑ, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 34]
- Κορομπόκης, Δ., (2008)** *Τεχνοκρατική Ιδεολογία και Εκπαιδευτική Πολιτική στην Ελλάδα στον 20^ο Αιώνα. Όρια και Αντιφάσεις, Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας* [στις εργασίες 7 και 26].
- Κουλούρη Χ., (2004)** «Η ιστοριογραφία της νεοελληνικής εκπαίδευσης: συνέχειες και ρήξεις (1967-2002)» *στο: Κιτρομηλίδης, Π. - Σκλαβενίτης, Τ., (επιμ.) Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1832 – 2002, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, τομ. Α΄, Αθήνα* [στην εργασία 7].

- Κυπριανός, Π., (2004)** *Συγκριτική ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης*, (Αθήνα: **Βιβλιόραμα**) [στην εργασία 5].
- Κυπριανός Π., (2007)** *Παιδί, Οικογένεια, Κοινωνία, Ιστορία της προσχολικής αγωγής από τις απαρχές έως τις μέρες μας*, (Αθήνα: **Gutenberg**), [στην εργασία 5].
- Λιάμπας, Γ., (2009)** *Σχολικές Επιδόσεις και Εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο: Η περίπτωση του Γυμνασίου του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1950-19670)*, **Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης** [στην εργασία 7].
- Μαυροσκούφης, Δ., (1996)** *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα 1821-1832 (Θεσσαλονίκη)* [στην εργασία 5].
- Μαυροσκούφης, Δ., (2003)** «Η εκπαίδευση 1821- 1832, Ανανεωτικές φροντίδες στα χρόνια του αγώνα» στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τόμος 3^{ος} 1821-1832, (Αθήνα: **Εφημ. τα Νέα – Ελληνικά Γράμματα**) [στην εργασία 5].
- Μήλα, Δ., (2008)** *Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από τις εκθέσεις των επιθεωρητών την περίοδο 1947 – 1974: Η περίπτωση των Α΄ και Β΄ περιφερειών του Νομού Αχαΐας. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών*, (στις εργασίες 7 και 18).
- Μούρτζης, Γ., (2008)** *Η βασική εκπαίδευση στο Αίγιο (18995-1913)*, **Διδακτορική Διατριβή στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Ιωάννινα** [στις εργασίες, 3, 5, 22 και 26].
- Μπουζάκης Σ., (2002)** «Όψεις της ιστοριογραφίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης», στο: *Επίκαιρα θέματα Παιδείας Πρακτικά 1^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης, Πάτρα 28 –30 Σεπτ. 2000*, (Αθήνα: **Gutenberg**) [στις εργασίες 4 και 5].
- Μπουζάκης, Σ., (2002)** Γ΄ έκδοση) *Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα*, τομ. Α΄, Μεταρρυθμιστικές προσπάθειες 19^{ος} αιώνας, 1913, 1929, (Αθήνα: **Gutenberg**) [στις εργασίες 4 και 5].
- Μπουζάκης, Σ., (2002)** Γ΄ έκδοση) *Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα*, τομ. Β΄, Μεταρρυθμιστικές προσπάθειες 1959, 1964, 196/77, 1985, 1997/98, (Αθήνα: **Gutenberg**) [στις εργασίες 4 και 5].

- Ντόκα, Αγλαΐα, (2007)** *Η εικόνα του εκπαιδευτικού στον ημερήσιο τύπο, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 4].
- Παπαδογιαννάκης, Ν., (2002)** «. . .και ουχί κολλυβογράμματα, . . .» *Η διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση επί κρητικής πολιτείας, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 4].
- Παπαξανθή Δάφνη (2007)** «Διδασκαλεία (για μετεκπαίδευση δασκάλων - νηπιαγωγών)», **Λήμμα στο: Ξωχέλλη Π. Δ. (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής (Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη)** [στην εργασία 6].
- Σιμενή Περ., Α., (2008)** *Μεταρρύθμιση και αντίδραση: Το Πανεπιστήμιο Αθηνών απέναντι στις εκπαιδευτικές αλλαγές (1899-1926) (Αθήνα: Gutenberg)* [στις εργασίες 1 και 26].
- Σκούρα Λ., (2001)** *Εκπαιδευτική Πολιτική στην κατάρτιση των δασκάλων κατά τον 20^ο αιώνα (Φιλοσοφία - Θεσμοί), Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τομέας Επιστημών της Αγωγής, Αθήνα 2001* [στην εργασία 3].
- Σκούρα Λ., (2006)** «Η “ίδρυση” και τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του Μαρασλείου Διδασκαλείου Αθηνών» **στο: Ζιώγου - Καραστεργίου Σ., (επιμ) Τα Μαράσλεια Σχολεία στη Ν.Α. Ευρώπη, Πρακτικά Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη Αινείας)** [στην εργασία 6].
- Σκούρα Λ., (2012;)** *Η γενική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (1862-1910). Θεσμοί, αντιλήψεις ανισότητες. Μια ιστορική κοινωνιολογική προσέγγιση, Αθήνα: Gutenberg* [στις εργασίες 5, 37, 41 και 42].
- Ταμπάκης, Κωνσταντίνος (2008)** *Η εκπαίδευση των δασκάλων και διδασκαλισσών στις φυσικές επιστήμες (1831- 1950), Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τομέας Επιστημών της Αγωγής, Αθήνα 2008,* [στις εργασίες 1, 3, 4 και 5].
- Τρίγκα, Δ. – Υφαντή, Α., (2009)** «Το αναλυτικό πρόγραμμα και η ενεργός μάθηση στον εκπαιδευτικό λόγο της ΔΟΕ κατά την περίοδο 1924-1985 και οι απηχήσεις της θεωρίας του J. Dewey» **στα Πρακτικά (ηλεκτρονική μορφή) του 5^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα: Εκπαίδευση και Κοινωνική Δικαιοσύνη, Πάτρα Πανεπιστήμιο Πατρών – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης** [στις εργασίες 7 και 19].
- Τσουμάνας, Ν., (2009)** *Το περιεχόμενο του εγχειριδίου της κοινωνικής και πολιτικής αγωγής της Στ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία,*

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης [στην εργασία 7].

Φούκας, Β., (2005) *Η παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1837- 1910): αναζητήσεις, θέσεις, προοπτικές, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Ι.Α.Ν.Ε.αρ. 1,1 Θεσσαλονίκη* [στις εργασίες 1, 2, 3 και 5].

Φούκας, Β., (2009) *Η Φιλοσοφική σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1926-1940) Σπουδές, σπουδαστές και σπουδάστριες κατά την περίοδο του μεσοπολέμου, Διδακτορική Διατριβή στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής, Θεσσαλονίκη,* [στις εργασίες 10, 25, 26 και 27].

Φούκας, Β., (2009) *Προσωπογραφίες νεοελλήνων παιδαγωγών: Η προσφορά τους στην Παιδαγωγική και στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών (18^{ος} και 19^{ος} αιώνες) Θεσσαλονίκη 2009* [στις εργασίες 1, 2, 4, 5, 6, 7 και 23].

Φούκας, Β, (2011) Ελληνική Γλώσσα και Εκπαίδευση Πρακτικά Συνεδρίου [στις εργασίες 27 και 44].

Χαραλάμπους, Δ., - Γκανάκας, Ι., (2006) «Το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στη μεταπολεμική Ελλάδα: Επίσημες πολιτικές και συνδικαλιστικές αντιστάσεις». *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, τχ. 7* [στην εργασία 18].

Χαρίτος, Χ., (1996) *Το ελληνικό νηπιαγωγείο και οι ρίζες του, Συμβολή στην ιστορία της προσχολικής αγωγής, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 5].

Χαρίτος Χ., (2001) *Όψεις Εκπαιδευτικής και Τοπικής Ιστορίας (Βόλος: Επικοινωνία)* [στις εργασίες 1 και 5].

Χαρίτος Χ., (2010) *Ο ιδρυτικός νόμος για τα δημοτικά σχολεία, γαλλικές και γερμανικές επιδράσεις: Συμβολή στην ιστορία των εκπαιδευτικών θεσμών, (Βόλος: Π. Ζησιμάτος)* [στις εργασίες 1, 5 και 15].

Χαρίτος, Χ. – Κανδήλα, Ι. – Κοντομήτρος, Γ., (2002) *Τα διδασκαλεία Λαμίας και Καρπενησίου. Συμβολή στην τοπική εκπαιδευτική ιστορία, (Αθήνα: Gutenberg)* [στην εργασία 4].

Χασεκίδου – Μάρκου, Θ., (2006) *Εκπαιδευτικά και παιδαγωγικά περιοδικά στην Ελλάδα: η διαμόρφωση της παιδαγωγικής σκέψης κατά τον 19^ο αιώνα*, (Θεσσαλονίκη: ΙΑΝΕ-Αφοι Κυριακίδη) [στις εργασίες Ε1 και Ε5].

Χουρδάκης, Α., (2002) *Η Παιδεία στην Κρητική Πολιτεία (1898-1913)*, (Αθήνα: Gutenberg) [στην εργασία 3].

Χουρδάκης, Α., (2004) «Διδακταλικά Συνέδρια στην Κρήτη κατά την περίοδο της αυτονομίας της (1898- 1913)», στο: **Μπουζάκης, Σ., (επιμ.)** *Ιστορικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης, Πρακτικά του 2^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, (Αθήνα: Gutenberg) [στην εργασία 6].

Χουρδάκης, Α., (2010) *Πολιτεία υπό αναίρεση. Η εκπαίδευση στην Κρήτη πριν την ένωση της με την ελεύθερη Ελλάδα*, (Αθήνα: Gutenberg) [στις εργασίες 3 και 6].

Organization of Conferences

Christos Tzikas organized the following conferences:

α) Επιστημονική Διημερίδα (**Συνεργασία Διδακταλείου «Δημήτρης Γληνός» και Ελληνικής Εταιρίας Ιστορικών της Εκπαίδευσης**) με θέμα: «Ζητήματα Ιστορίας και ιστοριογραφίας της Εκπαίδευσης», **Θεσσαλονίκη 7 και 8 Απριλίου 2005**.

β) Συνέδριο με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 20 χρόνων λειτουργίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ. και 10 χρόνων λειτουργίας του Διδακταλείου «Δημήτρης Γληνός» (**Συνεργασία Π. Τ. Δ. Ε. – Διδακταλείου «Δημήτρης Γληνός»**) με θέμα: «Τοπική εκπαιδευτική ιστορία: Δάσκαλοι και δασκάλες μιλούν για την ιστορία των σχολείων τους», **Θεσσαλονίκη, 11 και 12 Νοεμβρίου 2006**.

Presentations – Invited Speeches

1) Συμπόσιο - Επιμορφωτικό Σεμινάριο του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, ΥΠΕΠΘ - Πανεπιστήμιο Πατρών, με θέμα: «Αρχική Εκπαίδευση και επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού. Σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις», **Πάτρα 16-18 Απριλίου 1999**.

Παρουσίαση Poster, μαζί με τον Κώστα Ανθόπουλο με θέμα: Η επιμόρφωση των δασκάλων στην Ελλάδα: Ιστορική προσέγγιση και θεσμική εξέλιξη.

2) Πανελλήνιο Συνέδριο της Μονάδας Μεθοδολογίας και Προγραμμάτων Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, Πανεπιστημίου Πατρών, με θέμα: «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου», **Πάτρα 19-21 Μαΐου 2000**.

Ανακοίνωση μαζί με το Γιώργο Γρόλλιο με θέμα: Θέσεις και αντιθέσεις για την αξιολόγηση στο Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου.

3) 1^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Ιστορία Εκπαίδευσης», Πάτρα 28-30 Σεπτεμβρίου 2000.

Ανακοίνωση μαζί με το Γιώργο Γρόλλιο με θέμα: Η συμβολή του Κ. Καλαντζή στη μελέτη της Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης (περίοδος 1935-1951).

4) 3^ο Ετήσιο Συνέδριο Μονάδας Μεθοδολογίας και Προγραμμάτων Εκπαίδευσης του παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής», Πάτρα 4-6 Μαΐου 2001

Ανακοίνωση μαζί με το Γιώργο Γρόλλιο με θέμα: Η ερευνητική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στα επιστημονικά περιοδικά των ομοσπονδιών τους.

5) 2^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Η Παιδεία στην Αυγή του 21^{ου} αιώνα», Πάτρα 4-6 Οκτωβρίου 2002.

Ανακοίνωση μαζί με το Γιώργο Γρόλλιο με θέμα: Η διδασκαλική ομοσπονδία και η μόρφωση των δασκάλων (1947-1957).

6) Ημερίδα του Διδασκαλείου «Δημήτρης Γληνός», του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ. με θέμα: «Ο παιδαγωγός Κώστας Καλαντζής», Θεσσαλονίκη 12 Δεκεμβρίου 2002, Εισήγηση με θέμα: *Ο Κωνσταντίνος Καλαντζής ως ιστορικός της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης.*

7) 5^ο Ετήσιο Συνέδριο Μονάδας Μεθοδολογίας και Προγραμμάτων Εκπαίδευσης του παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα», Πάτρα 9-11 Μαΐου 2003

Ανακοίνωση μαζί με το Γιώργο Γρόλλιο με θέμα: Τα καινοτομικά στοιχεία του προγράμματος του 1956.

8) Επιστημονική Διημερίδα του Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής Εκπαίδευσης της Φιλοσοφικής σχολής του Α.Π.Θ., της Περιφ. Δυτ. Μακεδονίας και του Δήμου Βελβεντού με θέμα: «Ο Παιδαγωγός Χαρίσιος Παπαμάρκου (1844 – 1906)» Βελβεντό 4-5 Σεπτ. 2003.

Ανακοίνωση με θέμα: Ο Χαρίσιος Παπαμάρκου και η εκπαίδευση των δασκάλων στο νεοελληνικό κράτος.

9) Επιστημονικό Συνέδριο του Πανελληνίου Συλλόγου Ποντίων Εκπαιδευτικών (Π.Σ.Π.Ε.) και της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.)- με θέμα: «Ιστορία και περιεχόμενο της εκπαίδευσης», Κοζάνη 24-25 Οκτωβρίου 2003.

Ανακοίνωση (μαζί με την Κατερίνα Σταμούλη), με θέμα: *Η εκπαίδευση στην Εράτυρα: Η περίπτωση του Σχολείου Θηλέων 1913-1924.*

10) 3^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Ιστορία Εκπαίδευσης», Πάτρα 1-3 Οκτωβρίου 2004.

Ανακοίνωση με θέμα: *Λόγος και αντίλογος για τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας από μετάφραση στη Μέση Εκπαίδευση (1957-1967).*

11) Επιστημονικό Συμπόσιο της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με θέμα: «**Η ελληνική παιδεία από τον 18^ο ως τον 20^ο αιώνα - Ερευνητικές συνιστώσες**», Φλώρινα, 13 Απριλίου 2005.

Ανακοίνωση με θέμα: *Ο ιδεολογικός έλεγχος των εκπαιδευτικών στο μεσοπόλεμο: Από τη δημοκρατία του Βενιζέλου στη δικτατορία του Μεταξά.*

12) Επιστημονική Διημερίδα του Διδασκαλείου «Δημήτρης Γληνός» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Α.Π.Θ. και της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.) με θέμα: «Ζητήματα Ιστορίας και Ιστοριογραφίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης», Θεσσαλονίκη 7 και 8 Απριλίου 2005.

Ανακοίνωση με θέμα: *Ν. Εξαρχόπουλος και Δ. Γληνός. Η πρώτη δημόσια αντιπαράθεση με αφορμή τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1913.*

13) 4^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: «Ιστορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης», Πάτρα 6-8 Οκτωβρίου 2006.

Ανακοίνωση με θέμα: *Απόπειρες μεταρρύθμισης της ανώτατης εκπαίδευσης: Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του Ευταξία 1899.*

14) Συνέδριο που οργανώθηκε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης σε συνεργασία με το Διδασκαλείο Δημήτρης Γληνός με θέμα: «**Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία: Δάσκαλοι και δασκάλες μιλούν για την ιστορία των σχολείων τους**», Θεσσαλονίκη, 11 και 12 Νοεμβρίου 2006.

Ανακοίνωση στην κεντρική συνεδρία με θέμα: *Εισαγωγή τη θεματική του Συνεδρίου: Από τη θετικιστική ιστοριογραφία στην τοπική ιστορία και τη μικροϊστορία.*

15) Ημερίδα του Σχολικού Συμβούλου της 4^{ης} Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Δράμας, του Μουσικού Σχολείου Δράμας και των Συλλόγων Εκπαιδευτικών Π. Ε. Νομών Δράμας και Ξάνθης με θέμα: «**Ο Παιδαγωγός Μίλτος Κουντουράς και ο Μουσικός Ευάγγελος Καραηλίας**», Δράμα, 2 Δεκεμβρίου 2006.

Εισήγηση με θέμα: *Οι κοινωνικές διαστάσεις των διώξεων του Μ. Κουντουρά*

16) **Συνέδριο της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα:** «Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας», **Ιωάννινα, 17-20 Μαΐου 2007.**

Ανακοίνωση με θέμα: *Οι κοινωνικές προϋποθέσεις των εκπαιδευτικών αλλαγών: Η περίπτωση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα 1878-1880.*

17) **Συνέδριο της Σχολής Επιστ. Αγωγής του Παν. Ιωαννίνων με θέμα:** «Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας», **Ιωάννινα, 17-20 Μαΐου 2007.**

Ανακοίνωση (μαζί με τις Βάγια, Χάνη - Μωυσιάδου και Θεοδώρα Αραμπατζή), με θέμα: *Το επάγγελμα της δασκάλας στα Βαλκάνια (Ελλάδα, Βουλγαρία και Τουρκία) κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα.*

18) **Ημερίδα της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ν. Πέλλας και της Δ. Ε. Π. Α. Γιαννιτσών με θέμα:** «Η Ιστορία του Σχολείου μας», **Γιαννιτσά, 3 Ιουνίου 2007.**

Εισήγηση με θέμα: *Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία και Δάσκαλοι.*

19) **Διεθνές Συνέδριο στη Σόφια με θέμα:** «Women, Gender and Cultural Production of Knowledge», **Σόφια 8-12 Αυγούστου 2007.**

Ανακοίνωση (μαζί με τον Σ. Ράση και την Σ. Ζιώγου - Καραστεργίου) με θέμα: *Social status, education and the role of women teachers in Balkans during the 19th and 20th century (especially in Greece, Bulgaria and Turkey): cooperation of Balkan nations throughout centuries and future perspectives.*

20) **Επιστημονική Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.) με θέμα:** «Ιστορία της Εκπαίδευσης: Διδασκαλία και Έρευνα στα Ελληνικά Πανεπιστήμια», **Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2008.**

Εισήγηση με θέμα: *Η Ιστορία της Εκπαίδευσης στο Π.Τ.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στο Διδασκαλείο «Δημήτρης Γληνός».*

21) **Επιστημονική Διημερίδα του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με θέμα:** «Η νεοελληνική εκπαίδευση στα εγχειρίδια ιστορίας της παιδαγωγικής», **Μοναστήρι Πάου Αργαλαστής, 16 και 17 Μαΐου 2008.**

Εισηγήσεις: 1- *Η ιστορία των γραμμάτων, των σχολείων και των λογίων το 19^ο αιώνα.*

2- *Η νεοελληνική εκπαίδευση στα εγχειρίδια Ιστορίας της Παιδαγωγικής των Γ. Ιατρίδη 1935 και 1939 και Γ. Τσαμπή 1966: Ιδεολογική χρήση ή η ιστορία της εκπαίδευσης στην υπηρεσία της εξουσίας.*

22) **Συνέδριο του προγράμματος Καλλιρρόη (4.1.1.β ΕΠΕΑΕΚ II) του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. με θέμα:** «Από την Εφηβεία στην Ενήλικη Ζωή: Φύλο, Εκπαίδευση και Επιλογές», **Θεσσαλονίκη 15-18 Μαΐου 2008.**

Εισήγηση με θέμα: *Η κοινωνική θέση, η εκπαίδευση και ο ρόλος των γυναικών εκπαιδευτικών στα βαλκάνια κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα.*

23) **Συνέδριο του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στην Παιδαγωγική της Ισότητας των Φύλων, των συνεργαζομένων Τμημάτων Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, του Α.Π.Θ., 19-20 Ιουνίου 2008, με θέμα:** *Γυναίκες στην Ιστορία των Βαλκανίων.*

Ανακοίνωση με θέμα: «Η Συμβολή της εκπαιδευτικού στη χειραφέτηση της γυναίκας στα Βαλκάνια. Όψεις της εξέλιξης της μόρφωσης του κοινωνικού και επαγγελματικού της κύρους από το 19^ο αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο.

24) **5^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα:** «Ιστορία Εκπαίδευσης και κοινωνική Δικαιοσύνη», **Πάτρα ...4-5 Οκτωβρίου 2008.**

Ανακοίνωση με θέμα: *Χρηματοδότηση της εκπαίδευσης και πρόσβαση στο σχολείο: Ένα παράδειγμα από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση του 19^{ου} αιώνα.*

25) **3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας Επιστημών της Αγωγής Δράμας με θέμα:** «Ο εκπαιδευτικός και το έργο του. Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον», **Δράμα, 17-19 Οκτωβρίου 2008.**

Ανακοίνωση μαζί με τους Α. Τζιντζίδα και Γ. Δασκάλου με θέμα: *Η βουλγαρική κατοχή (1941-1944) και οι εκπαιδευτικοί της περιοχής Σερρών.*

26) **Συνέδριο του ΙΑΝΕ (Ιστορικό Αρχείο Νεοελληνικής Εκπαίδευσης) – Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ. - και του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης, με θέμα:** Προσωπογραφίες Εκπαιδευτικών και Ευεργετών των Σχολείων της Θεσσαλονίκης, **Θεσσαλονίκη, 16 -17 Οκτωβρίου 2009.**

Εισήγηση με θέμα: *Η επιμορφωτική δράση των επιθεωρητών της Θεσσαλονίκης: Τα εκπαιδευτικά συνέδρια του 1932.*

27) **Πανελλήνιο Συνέδριο του Π. Τ. Δ. Ε. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης με θέμα:** Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης: Περιεχόμενο, ερευνητικές μέθοδοι και ιστοριογραφικές τάσεις, **Αλεξανδρούπολη, 6-8 Νοεμβρίου 2009.**

Εισήγηση: *Τύπος και εκπαιδευτική πολιτική: μια παρέμβαση της εφημερίδας «Εφημερίς των Βαλκανίων» για τη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής του Βενιζέλου 1928-1929.*

28) **6^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης με διεθνή συμμετοχή. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης του**

Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών με θέμα: Ελληνική Γλώσσα και Εκπαίδευση, Πάτρα, 30 Σεπτεμβρίου, 1-2 Οκτωβρίου 2011.

Ανακοίνωση με θέμα: *Ο Ζήσης Ζαμάνης και η γλωσσική μεταρρύθμιση 1917-1920.*

29) 7^ο Συνέδριο Λαρισαϊκών Σπουδών, του Δήμου Λαρισαίων και του Ομίλου Φίλων της Θεσσαλικής Ιστορίας με θέμα: **Η Λάρισα από την απελευθέρωσή της (1881) μέχρι το 1940, Λάρισα 22 Οκτωβρίου 2011.**

Ανακοίνωση (μαζί με την Κ. Χατζημίχου - Καλούση) με θέμα: *Οι αντιδράσεις του τύπου και των πολιτικών της Λάρισας για την κατάργηση του Διδασκαλείου Θεσσαλίας το 1905.*

30) Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης για την Ιστορία της Παιδείας (ISCHE) στη Geneva με θέμα: **Internationalization in Education (18th - 20th centuries), ISCHE 34, Geneva 27-30 Ιουνίου 2012.**

Ανακοίνωση (μαζί με το Βασίλη Φούκα και τη Σιδηρούλα Ζιώγου - Καραστεργίου με θέμα: *Women teachers in Greece, Bulgaria and Turkey during the 19th century: Parallel journeys and interactions [Έχει γίνει αποδεκτή η εισήγηση].*

31) **Επιστημονικό Διήμερο με θέμα: Ιστοριογραφία της Ελληνικής Εκπαίδευσης Επανεκτιμήσεις και Προοπτικές. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών της Εκπαίδευσης, Ρέθυμνο, 2-3 Νοεμβρίου 2012.**

Εισήγηση (μαζί με τον Δημήτρη Χαραλάμπους) με θέμα: *Εκπαιδευτικές ιστοριογραφικές αναζητήσεις του 19^{ου} αιώνα: από την αφετηρία του Διαφωτισμού στην υπηρεσία του εθνικού κράτους.*

(Σχολιαστής στην 4^η Συνεδρία με θέμα: Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Αποτυπώσεις και ζητούμενα).

32) 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα», Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, «Εργαστήριο Διδακτικής και Σχολικής Παιδαγωγικής» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2-4 Νοεμβρίου 2012.

Ανακοίνωση (μαζί με τον Περικλή Χριστίδη) με θέμα: *Η συζήτηση του άρθρου του συντάγματος για την εκπαίδευση στην Εθνική Συνέλευση (1864) που αφορά στον κρατικό ή δημοτικό χαρακτήρα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.*

33) Συνέδριο «Η Εκπαίδευση στην περιοχή της Πέλλας (19ος – μέσα 20ου αι.)», Περιφερειακή Δ/νση Π. & Δ. Εκπ/σης Κ. Μακεδονίας, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πέλλας, Έδεσσα, 17-18 Νοεμβρίου 2012.

Ανακοίνωση με θέμα: *Ο Βουλευτής Έδεσσας Γρηγόριος Τηλικίδης και οι απόψεις του για την εκπαίδευση στο Μεσοπόλεμο.*

Review board

A) Θέματα ιστορίας της Εκπαίδευσης (Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης)

B) Επιστήμες της Αγωγής (Έκδοση του Πανεπιστημίου Κρήτης Σχολή Επιστημών της Αγωγής – Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε. – Ε.ΔΙΑ. Μ. ΜΕ).

Γ) Επιστημονικό Βήμα (Έκδοση του Ινστιτούτου Παιδαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΙΠΕΜ) της Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας (ΔΟΕ)).

Supervision

Tzikas Christos supervised the development of two (2) Ph.D. dissertations that have been completed and he is currently supervising five (5) Ph.D. dissertations in progress.

He supervised five (5) M.A., that have been completed.

He participated in examination committees of thirteen (13) M.A. and of eighteen (18) Ph.D. dissertations.

He supervised the conduction of research programs in Institute “D. Glinos” of Department of Primary Education – AUTH

He is also responsible for the development of undergraduate dissertations.

Administrative Experience

Christos Tzikas participated in a lot of committees of the Department of Primary Education, such as:

- Member of the General Assembly of the Department of Primary Education
- Member of the Assembly of the Sector of Social and Cultural Studies
- Member of the committee, responsible for the curriculum of the Institute “D. Glinos”
Academic years: 2003- 2004 και 2005-2006, 2008-2009.
- Member of the committee for the Library of the Faculty of Education, Aristotle University of Thessaloniki, Academic years: 2005 -2009.
- Member of committee registrations of students of special categories of the Department of Primary Education, Academic years: 2004 - 2005, 2005 - 2006, 2006 - 2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011 and 2011 -2012.
- Member of the committee responsible for receiving supplies for the Department of Primary Education, Economic years: 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012.
- Member of the committee responsible for receiving supplies for the Institute “D. Glinos” years: 2005 -2012.
- Member of the committee responsible for the publication of the “Guide of program studies” of the Institute “D. Glinos”, Academic year 2006-2007.
- Member of the committee responsible for the recording of the material and equipment of the Institute “D. Glinos”, Academic year 2008-2009.